

**Hallituksen esitys Eduskunnalle Suomen ja Venäjän rautatieyhdysliikenteen matkustajien, matkatavaran, kii-
totavaran ja tavaroiden kuljetusehtojen hyväksymisestä
ja laiksi kuljetusehtojen lainsäädännön alaan kuuluvien
määräysten voimaansaattamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Helsingissä 26 päivänä huhtikuuta 2005 Suomen tasavallan ja Venäjän federaation välillä tehdyt Suomen ja Venäjän rautatieyhdysliikenteen matkustajien, matkatavaran, kii-
totavaran ja tavaroiden kuljetusehdot sekä lain niiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Kuljetusehdot sisältävät sekä henkilöliikennettä että tavaraliikennettä koskevat määräykset rautatieyrityksen ja sen asiakkaiden välisistä keskinäisistä oikeuksista, velvoitteista ja vas-

tuista.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus kuljetusehtojen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Kuljetusehdot on tarkoitettu tulemaan voimaan samana ajankohtana kuin laki tulee voimaan. Niitä on tarkoitus alkaa soveltaa 30 päivän kuluttua osapuolten viimeisestä voimaansaattamista koskevasta ilmoituksesta.

Lain voimaantulosta säädettäisiin tasavallan presidentin asetuksella.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT	3
1. Nykytila.....	3
2. Kansallinen lainsäädäntö	3
3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset.....	4
4. Esityksen vaikutukset	4
5. Asian valmistelu	4
5.1. Sopimusneuvottelut.....	4
5.2. Hallituksen esityksen valmistelu Suomessa	4
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	6
1. Suomen ja Venäjän rautatieyhdyshäliikenteen matkustajien, matkatavaran, kiitotavaran ja tavaroiden kuljetusehtojen sisältö ja sen suhde Suomen lainsäädäntöön ..	6
2. Lakiehdotuksen perustelut.....	9
3. Voimaantulo	9
4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus.....	9
5. Käsittelyjärjestys	17
LAKIEHDOTUS.....	19
Suomen ja Venäjän rautatieyhdyshäliikenteen matkustajien, matkatavaran, kiitotavaran ja tavaroiden kuljetusehtojen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	19

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

Suomen ja Venäjän välisestä rautatieyhdysliikenteestä on sovittu 16 päivänä huhtikuuta 1996 tehdyssä Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välisessä sopimuksessa Suomen ja Venäjän välisestä rautatieyhdysliikenteestä (SopS 48/1997), jäljempänä *yhdysliikennesopimus*. Yhdysliikennesopimus saatettiin Suomessa voimaan 19 päivänä heinäkuuta 1997. Sopimus korvasi vuoden 1947 puitesopimuksen Suomen ja Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton välisestä suorasta rautatieyhdysliikenteestä. Sopimuksen 2 artiklassa valtuutetaan Suomen liikenneministeriö ja Venäjän rautatienministeriö tekemään toimivaltansa puitteissa erillinen sopimus matkustajien, matkatavaran, kiitotavaran ja tavarain kuljetusehdoista.

Yhdysliikennesopimuksessa on sovittu yleiset hallinnolliset puitteet rautatieyhdysliikenteen hoitamiseksi maiden välillä. Lähelläkohtana liikenteessä on, että tavaroiden ja vaunujen luovutus toisen valtion rautateille tapahtuu vastaanottavan rautatien raja-asemalla. Sopimuksessa on myös määritelty pääsäännöt sopijaosapuolten rautateiden työntekijöiden rajanylitysehdoista ja oleskelusta raja-asemien alueella. Tällä hetkellä yhdysliikennettä hoitavat sopijaosapuolten valtion omistamat rautatieyritykset, VR Osa-KEYHTIÖ ja OAO Venäjän rautatiet (RZD).

Suomen ja Venäjän välinen rautatieliikenteen yhdysliikennesopimus on tarkoitus uudistaa kokonaisuudessaan lähivuosina. Suomen ja Venäjän hallitukset ovat vuonna 2005 asettaneet neuvotteluvaltuuskunnat uutta yhdysliikennesopimusta koskevia neuvotteluja varten.

Yhdysliikennesopimuksen valtuutuksen nojalla tehdyt matkustajien, matkatavaran, kiitotavaran ja tavaroiden kuljetusehdot, jäljempänä *kuljetusehdot*, kaikkine liitteineen hyväksyttiin 26 päivänä huhtikuuta 2005 Suomen ja Venäjän rautatieyhdysliikennekonferenssissa. Konferenssissa sovittiin, että

molemmat sopijaosapuolet pyrkivät saattamaan kuljetusehdot voimaan vuoden 2005 loppuun mennessä ja että niitä alettaisiin soveltaa vuoden 2006 aikana.

Nykyisin voimassa olevat kuljetusehdot olivat 31 päivään toukokuuta 1970 saakka voimassa Suomen valtionrautateiden ja Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton rautateiden välisessä yhdysliikenteessä kuljetettavien matkustajain, matkatavaran, kiitotavaran ja tavarain kuljetustariffin (jäljempänä *kuljetustariffi*) sisältävällä asetuksella (449/1961). Asetus kumottiin siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen 1 päivänä kesäkuuta 1970 voimaan tulleella asetuksella (175/1970) ja kuljetustariffi julkaistiin sen jälkeen rautateiden kuljetussääntö- ja tariffikokoelmassa. Kuljetustariffin soveltamista on jatkettu aiemman käytännön mukaisesti niin Valtionrautateiden liikelaitskautena kuin sen yhtiöittämisen jälkeen. Käytössä olevien kuljetusehtojen juridinen asema on ollut epäselvä. Niiden käytännön soveltamisesta sopimusperusteisina toimitusehtoina ei kuitenkaan ole syntynyt ongelmia.

Kuljetusehdot sisältävät osittain erittäin yksityiskohtaisia määräyksiä, joista voitaisiin sopia yhdysliikennettä harjoittavien rautatieyritysten kesken. Tarkoitus on, että yhdysliikennesopimuksen uudistamisen yhteydessä kuljetusehtojen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset siirretään yhdysliikennesopimukseen ja yksityiskohtaisista lähinnä yhdysliikenteen harjoittamiseen liittyvistä asioista sovitaan yhdysliikennettä harjoittavien rautatieyritysten kesken.

2. Kansallinen lainsäädäntö

Rautatiekuljetuksia Suomessa koskee 1 päivänä kesäkuuta 2001 voimaan tullut rautatiekuljetuslaki (1119/2000). Laki koskee henkilö- ja matkatavarakuljetuksia samoin kuin tavarakuljetuksia ja sitä sovelletaan kaikkeen rautatiekuljetukseen ja siihen välittömästi liittyvään rautatieyrityksen järjestä-

mään muuhun kuljetukseen, jonka rautatieyrittäjä on sitoutunut suorittamaan, jollei Suomea velvoittavasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu. Laki on pakottavaa oikeutta, mutta muiden kuin kuluttajien kanssa rautatieyrittäjä voi tehdä tavarankuljetusta koskien tietyin edellytyksin lain säännöksistä poikkeavia sopimuksia. Lain mukainen rautatien vahingonvastuu on ankaraa vastuuta, josta voidaan vapautua vain laissa nimenomaisesti mainituilla perusteilla. Matkustajaan ja hänen mukanaan kuljettamaan käsimatkatavaraan kohdistuvista vahingoista säädetään raideliikennevastuulaissa (113/1999).

3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on saada eduskunnan hyväksyminen kuljetusehdoille ja saattaa lailta voimaan kuljetusehdot siltä osin kuin ne sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Kuljetusehdoissa säännellään Suomen ja Venäjän välisessä rautatieliikenteessä noudatettavat kuljetuksia koskevat ehdot. Kuljetusehdot sisältävät sekä henkilöliikennettä että tavaraliikennettä koskevia määräyksiä, jotka määrittelevät muun muassa rautatieyrittäjien ja sen asiakkaiden väliset keskinäiset oikeudet, velvoitteet ja vastuut. Kuljetusehdoilla ei kuitenkaan säännellä rautatieyhdysliikenteessä aiheutuvia henkilövahinkoja, vaan niiden osalta sovelletaan sopijapuolten kansallisia säännöksiä.

Esitykseen sisältyvä ehdotus uusiksi kuljetusehdoiksi selkiyttäisi nykytilannetta rautatieyhdysliikenteessä sovellettavista kuljetusehdoista. Esityksellä saatettaisiin laintasaisesti voimaan rautatieyhdysliikenteessä rautatiekuljetuslain säännöksiä ja kansainvälisiä rautatiekuljetuksia koskevan COTIF-yleissopimuksen liitteitä A (CIV) ja B (CIM) vastaavat määräykset.

Kuljetusehdot muodostuvat varsinaisista ehdoista ja niiden teknisluonteisista liitteistä, jotka koskevat yhdysliikenteen käytännön järjestämistä. Ottaen huomioon liitteiden tekninen ja varsin yksityiskohtainen luonne niitä ei ole otettu tämän hallituksen esityksen liitteiksi. Kuljetusehtojen määräyksistä osa kuuluu lainsäädännön alaan. Tarkoituksena on, että eduskunta hyväksyisi kuljetusehdot ja lain ehtojen lainsäädännön alaan kuuluvien

määräysten voimaansaattamisesta. Lain voimaantulosta säädettäisiin tasavallan presidentin asetuksella.

4. Esityksen vaikutukset

Kuljetusehdot edistäisivät ja selkeyttäisivät huomattavasti yhdysliikenteen henkilö- ja tavarakuljetuksiin liittyviä järjestelyjä ja nopeuttaisivat kuljetusten käsittelyä. Yhdysliikennettä harjoittavien rautatieyrittäjien ja niiden asiakkaiden vastuuta ja oikeuksia voitaisiin myös selkeyttää nykytilanteeseen verrattuna.

Esityksellä ei ole valtiontaloudellisia vaikutuksia, eikä myöskään organisatorisia tai henkilöstövaikutuksia. VR-konsernille kuljetusehtojen voimaantulosta aiheutuu jossain määrin kustannuksia muun muassa uusien rahtikirjojen ja muiden lomakkeiden painattamisesta, tietojärjestelmien muutoksista sekä henkilöstön ja asiakkaiden ohjeistuksesta ja kouluttamisesta.

5. Asian valmistelu

5.1. Sopimusneuvottelut

Suomen tasavallan ja Venäjän federaation välisestä yhdysliikennesopimuksesta ja siihen liittyvistä muista sopimuksista käytiin neuvotteluja 1990-luvun alkupuolelta lähtien. Liikenneministeriö asetti vuonna 1994 työryhmän valmistelemaan Suomen ja Venäjän välisen rautatieliikenteen sopimusjärjestelyjä. Valtionrautatiet nimesi asiantuntijaryhmän valmistelemaan virallisen työryhmän työtä ja neuvottelemaan Venäjän osapuolen kanssa. Kuljetusehtoja koskevat sopimusneuvottelut alkoivat välittömästi uutta yhdysliikennesopimusta koskevien neuvottelujen päätyttyä vuonna 1996. Asiantuntijaryhmä valmisti yhteistyössä Venäjän osapuolen kanssa ehdotuksen uusiksi kuljetusehdoiksi. Ehdotus hyväksyttiin Helsingissä 26 päivänä huhtikuuta 2005 pidetyssä Suomen ja Venäjän välisessä rautatieyhdysliikennekonferenssissa.

5.2. Hallituksen esityksen valmistelu Suomessa

Hallituksen esitys on valmisteltu virkamiesvalmistelussa liikenne- ja viestintäminis-

teriössä. VR-konsernin asiantuntijat ovat Suomen edustajina käyneet sopimusneuvottelut venäläisen sopijapuolen kanssa.

Esitys ei ole ollut oikeusministeriön tarkastustoimistossa tarkastettavana.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Suomen ja Venäjän rautatieyhdyshdysliikenteen matkustajien, matkatavaran, kiitotavaran ja tavaroiden kuljetusehtojen sisältö ja sen suhde Suomen lainsäädäntöön

1—10 artiklat. Matkustajien ja tavarankuljetuksesta koskevat sopimusmääräykset

Kuljetusehtojen 1—2 artiklat sisältävät yleisiä määräyksiä ja määräyksiä matkustajien ja matkatavaroitten kuljetuksesta. Kuljetusehtojen 1 artikla sisältää sopimuksen yleiset määräykset. Artiklassa 2 määrätään matkustajien, matkatavaran, kiitotavaran, autojen ja ruumiin kuljetuksesta ja tilausliikenteestä. Artiklassa määrätään muun muassa tariffiasemista, raja-asemista, kuljetusmaksuista, käsimatkatavarasta ja matka- ja kiitotavaraa koskevista ehdoista ja rajoituksista. Matkatavaroita ja kiitotavaroita koskevat ehdot ja rajoitukset käsittelevät muun muassa kuljetusasiakirjoja, kuljetettavaksi ottamista, hinnoittelupainoa, kollin ja matkatavaran painoa, hankintaetua, luovutusta ja matkatavaraa ja kiitotavaraa koskevia rajoituksia ja näiden rajoitusten rikkomista. Matkustajien kuljetusta koskevassa osassa määrätään myös lippujen myynnistä, myytävistä matka- ja paikkalipuista, lippujen voimassaoloajasta ja sen pidentämisestä, lippujen kelpoisuudesta, liputtomista matkustajista, lapsimatkustajista, alennuksista, sarjamatkalipuista, vaunuosaston varaamisesta, lippujen näyttämisestä matkan aikana sekä käsimatkatavaroista.

Artikloissa 3—10 määrätään tavaroiden kuljetuksesta. Artiklat sisältävät määräyksiä tavaroiden kuljetuksesta, kuljetettavaksi kelpaamattomista ja erityisehdoin kuljettavista tavaroista, saattajista, kuljetusvelvollisuudesta, rahtikirjasta, hankintaedusta sekä kuljetussopimuksen solmimisesta. Kuljetusehtojen 3 artiklan mukaan niitä sovelletaan Suomen ja Venäjän rautatieyhdyshdysliikenteen rahtikirjoilla lähetettävissä tavarakuljetuksissa. Sel-

laiset tavarat, joita ei oteta kuljetettavaksi, luetellaan 4 artiklassa. Vaaralliset aineet ja helposti pilaantuvat tavarat kuljetetaan 5 artiklan mukaan niitä koskevien kuljetusmääräysten mukaisesti. Saattajien seuraamina kuljetetaan 6 artiklan mukaan tavarat, jotka on mainittu kuljetusehtojen niitä koskevissa kohdissa. Sopijaosapuolten rautateiden kuljetusvelvollisuudesta tiettyjen ehtojen täytyessä määrätään 7 artiklassa ja 8 artiklassa rahtikirjan sisällöstä ja muodosta, kuljetusnopeudesta, rahtikirjan täytöstä ja korjauksesta, yhdellä rahtikirjalla kuljetettavista tavaroista, tavaroiden kuljetuksesta edelleen lähettämisestä varten Venäjällä sijaitseviin määräpaikkoihin sekä tavaroiden edelleen lähettämisestä. Kuljetusehtojen 9 artikla sisältää hankintaedun ilmoittamista koskevat määräykset ja 10 artikla kuljetussopimuksen solmimista koskevat määräykset. Kuljetussopimus katsotaan solmituksi, kun lähetysasema on ottanut tavarankuljetukseen kuljetettavaksi.

Suomen voimassa olevassa rautatiekuljetuslaissa ei ole vastaavia yksityiskohtaisia säännöksiä matkustajien ja matkatavaran kuljettamisesta. Kotimaan liikennettä koskevat yksityiskohtaisemmat määräykset sisältyvät VR Osakeyhtiön henkilöliikenteen toimintuehtoihin.

Rautatiekuljetuslain 19 §:n mukaan rautatieyhteyksellä on pääsääntöisesti matkustajia ja käsimatkatavaraa koskeva kuljetusvelvollisuus. Pykälän 2 momentissa on lueteltu ne poikkeukset, jolloin kuljetusvelvollisuutta ei kuitenkaan ole. Matkatavaraa kuljetusvelvollisuus ei koske. Lain 20 §:n mukaan matkustaja saa kuljettaa mukanaan kohtuullisen määrän käsimatkatavaraa.

Vastuu käsimatkatavarasta määräytyy Suomessa raideliikennevastuulain 11 §:n mukaan. Sen nojalla korvataan matkustajanyllä olleiden vaatteiden sekä mukana olleiden käsimatkatavaroitten, henkilökohtaisten käyttöesineiden ja eläinten vahingoittuminen.

Lipun hinnan takaisinmaksamista koskevat määräykset sisältyvät VR Osakeyhtiön omiin

henkilöliikenteen toimitusehtoihin.

Matkustajan käsimatkatavarana tai matkatavarana aiheuttaman vahingon vastuusta säädetään rautatiekuljetuslain 7 §:ssä, jonka mukaan vastuu määräytyy siten kuin vahingonkorvauslaissa (412/1974) säädetään.

Rautatiekuljetuslaissa ei suoraan rajoiteta tai kielletä kuljettamasta tietynlaisia tavaroita käsimatkatavarana tai matkatavarana. Eräistä rajoituksista on kuitenkin säännöksiä vaarallisten aineiden rautatiekuljetuksia koskevassa lainsäädännössä. Käsimatka- ja matkatavarat voidaan rautatiekuljetuslain nojalla tarvittaessa tarkastaa ja poistaa junasta, jos niiden todetaan aiheuttavan vaaraa terveydelle, ympäristölle tai omaisuudelle. Tarkastuksen saa suorittaa vain siihen lain nojalla oikeutettu virkamies tai poliisivaltuudet omaava henkilö, ja se edellyttää todistajan läsnäoloa sekä pöytäkirjan laatimista tarkastuksesta.

Rautatiekuljetuslaissa ei suoraan rajoiteta tai kielletä kuljettamasta tietynlaisia tavaroita. Rajoitukset ja kiellot tulevat vaarallisten aineiden rautatiekuljetuksia koskevasta lainsäädännöstä. Tavaroiden suhteen voidaan menetellä vastaavasti kuin käsimatkatavarana tai matkatavarana kuljettamisessa. Lakiin ei sisälly säännöksiä poikkeuksellisten tilanteiden varalta. Niiden osalta sovelletaan kuljetuksen aikana yleisiä ylivoimaista estettä koskevia periaatteita. Koska tavarana kuljetamisessa ei ole kuljetusvelvollisuutta, poikkeuksellisen syyn vuoksi kuljetettavaksi ottamisesta kieltäytymiselle ei ole olemassa estettä.

*11—32 artiklat. Vastuuta, kuljetusmaksuja, kuljetussopimusta ja tavarano-
luovuttamista koskevat sopimusmääräykset*

Kuljetusehtojen 11—32 artiklat sisältävät laajalti laintasoisia muun muassa kuljetusosapuolten vastuuta, kuljetus- ja virhemaksuja, kuljetussopimuksia, kuljetusmääräaikoja sekä tavarano- luovuttamista koskevia määräyksiä. Artikloissa määrätään vastuusta rahtikirjaan merkityistä tiedoista, virhemaksun määräämisestä ja liikakuormia koskevista toimenpiteistä, kuljetusmaksujen laskemisesta ja niiden maksamisesta, tavarano- luovuttamisesta vastaanottajalle sekä kuljetusmääräajoista. Artiklat sisältävät lisäksi määräyksiä

vaunujen kunnan säilyttämisestä ja kuljetussopimuksen muuttamisesta. Oikeus kuljetussopimuksen muuttamiseen on lähettäjällä ja vastaanottajalla. Sopimuksen muutos pannaan toimeen lähettäjän tai vastaanottajan kirjallisen muutosehdotuksen perusteella.

Kuljetusehtojen 21—23 artiklassa määrätään kuljetusesteistä ja tavarano- luovuttamisen esteistä sekä tavarano- pidätyksestä. Jos tavarano- kuljetukselle syntyy este, rautatieyhtäys voi 21 artiklan mukaisesti päättää, pyydetäänkö lähettäjältä ohjeita vai kuljetetaanko tavara määrääsemälle muuttamalla kuljetusreittiä. Jos tavarano- luovuttamiselle on syntynyt este, sen aseman henkilökunta, joka on todennut esteen, on velvollinen toimimaan 22 artiklan määräysten mukaisesti. Rautatieyhtäyksellä on kuljetussopimuksesta johtuvien maksujen vakuudeksi 23 artiklan mukaan oikeus pidättää kyseisen lähetyksen tavarat.

Kuljetusehtojen 24—27 artiklassa määrätään rautateiden vastuusta. Rautatieyhtäysten yhteisestä vastuusta määrätään 24 artiklassa, vastuun laajuudesta 25 artiklassa, vastuun rajoituksista erityisistä syistä johtuvissa vahingoissa 26 artiklassa ja vastuun rajoituksista tavarano- ja kiitotavarano- painovajauksissa 27 artiklassa.

Tavarano- katoamisesta ja löytymisestä, vahingoittumisesta sekä katoamisen, löytymisen tai vahingoittumisen toteamisesta määrätään 28—29 artikloissa. Matkatavara katsotaan 28 artiklan mukaan kadonneeksi, jos sitä ei ole luovutettu 10 vuorokauden kuluessa rahtikirjan esittäjälle. Matkatavarano- kiitotavarano- tai tavarano- osittaista katoamista tai vahingoittumista koskevat määräykset sisältyvät 29 artiklaan.

Korvauksen määrästä määrätään 30—32 artikloissa. Matkatavarano- kiitotavarano- tai tavarano- katoamisesta maksettavan korvauksen määrästä määrätään 30 artiklassa. Jos matkatavara, kiitotavara tai tavara on vahingoittunut, rautatieyhtäyksen on korvattava määräämään oikeutetulle tavarano- arvon alentumisen määrä 31 artiklan mukaisesti. Korvauksen määrä on artiklassa sidottu katoamisesta maksettavan korvauksen määrään. Rautatieyhtäys veloitetaan maksamaan 32 artiklan mukaisesti tavarano- määräämään oikeutetulle tavarano- kuljetusmääräajan ylittamisestä korvausta. Artiklan 1 §:ssä luetellaan, kuinka korvaus viivästymisen aiheuttaneen rautatien

kuljetusosuuden rahdista lasketaan, kun vahinkoa ei ole aiheutunut. Jos viivästymisestä on aiheutunut vahinkoa, korvauksen suuruus määräytyy artiklan 2 §:n mukaan.

Rautatiekuljetuslaissa ei määritellä suoraan, milloin kuljetussopimus on syntynyt. Laissa säädetään tavarankuljetettavaksi ottamisesta ja rautatieyrityksen vastuun alkamisesta. Vastuuta rahtikirjaan annetuista tiedoista ei ole rautatiekuljetuslaissa määritelty eikä myöskään väärin ilmoittamisesta aiheutuvista seurauksista.

Tavaroiden kuormaamisesta, pakkaamisesta, päällystämisestä sekä painon ja kollimäärien määrittelemisestä ei Suomen lainsäädäntöön sisälly säännöksiä lukuun ottamatta vaarallisten aineiden kuljetuksia. Ohjeistus sisältyy VR Osakeyhtiön antamiin ohjeisiin.

Tavarankuovuttaminen vastaanottajalle on säännelty rautatiekuljetuslain 12 §:ssä. Sen mukaan tavara on kuovutettava vastaanottajalle määräpaikassa kuittausta ja kuljetussopimukseen perustuvien saatavien maksua vastaan, jollei ole toisin sovittu. Vastaanottajalla on oikeus kieltäytyä vastaanotosta, jollei sen vaatimaa tavaralle aiheutuneen vahingon tarkastusta suoriteta.

Kuljetussopimuksen muuttamista koskee rautatiekuljetuslain 11 §, jonka mukaan lähettäjällä on oikeus ennen vastaanottajalle kuovuttamista määrätä tavarankuljetuksen aikana keskeyttämällä kuljetus tai määrämällä se kuovutettavaksi uudelle vastaanottajalle. Rautatieyritys ja lähettäjä voivat sopia määräysoikeuden siirtymisestä toisinkin. Muutosmääräyksen antaja vastaa määräyksestä aiheutuvista kustannuksista ja vahingosta.

Rautatiekuljetuslaissa ei ole säännöksiä kuljetus- ja kuovutusesteistä. Myöskään pidätysoikeudesta ei rautatiekuljetuslaissa ole säädetty. Tavarankuovuttamisen edellytyksenä on rautatieyrityksen kuljetussopimukseen perustuvien saatavien maksaminen.

Vastuun laajuuden suhteen kuljetusehdot eivät poikkeaa rautatiekuljetuslaista. Kuljetusehdoissa on kuitenkin laajempi mahdollisuus vastuusta vapautumiseen. Vastuusta vapauttavia erityisiä syitä on enemmän ja ne ovat yksityiskohtaisempia kuin rautatiekuljetuslaissa.

Tavarankuovuttamista ja katoamista ja löy-

tymistä koskevat kuljetusehtojen määräykset vastaavat pääosin rautatiekuljetuslain säännöksiä. Korvauksen määrää koskevat määräykset vastaavat katoamisten ja vahingoittumisten osalta pääosin rautatiekuljetuslain säännöksiä. Sääntely poikkeaa kuitenkin toisistaan siten, että rautatiekuljetuslaissa on korvauksen määrä rajoitettu enimmäismäärään. Kuljetusehdoissa ei vastaavaa rajoitusta ole. Samoin kuljetusmääräajan ylittämisestä maksettavan korvauksen määräytymisessä on eroa.

33—36 artiklat. Korvausvaatimuksia ja kanneoikeutta koskevat sopimusmääräykset

Kuljetusehtojen 33—36 artiklat sisältävät määräyksiä korvausvaatimuksista sekä kanneoikeudesta. Se, kenellä on kuljetussopimukseen perustuvien korvausvaatimusten esittämisoikeus, määräytyy 33 artiklan mukaisesti. Artiklassa määrätään lisäksi, kenelle vaatimus on esitettävä, mitä selvityksiä korvausvaatimuksen yhteydessä on esitettävä ja minkä suuruisia korvausvaatimuksia ei hyväksytä. Kuljetussopimukseen perustuva kanneoikeus on 34 artiklan mukaan sillä henkilöllä, jolla on oikeus esittää korvausvaatimus rautatieyritykselle. Artiklan 35 mukaan kuljetussopimukseen perustuva oikeus esittää korvausvaatimuksia tai kanteita raukeaa, kun määräämään oikeutettu on vastaanottanut tavarankuovuttamista. Korvausvaatimukset ja kanteet voidaan 36 artiklan mukaan esittää vuoden kuluessa.

Korvausvaatimuksia ja niiden esittämistä sekä kanteita koskevia määräyksiä ei sisälly rautatiekuljetuslakiin. Kanneoikeuden raukeaminen sisältyy muistutusta koskevaan rautatiekuljetuslain 33 §:ään, joka poikkeaa sisällöllisesti kuljetusehtojen vastaavasta määräyksestä.

Vanhentumista koskeva sääntely vastaa peruserävaatimukseltaan toisiaan. Rautatiekuljetuslaissa on kuitenkin tahallisuudelle ja törkeälle huolimattomuudelle säädetty vanhentumisaikaa pidentävä vaikutus. Lisäksi vanhentumisen katkaisemisen vaikutus poikkeaa toisistaan.

37—39 artiklat. Takautumisoikeutta koskevat sopimusmääräykset

Kuljetusehtojen 37 artiklassa määrätään takautumisoikeudesta korvauksesta, joka on suoritettu matkatavaran, kiitotavaran tai tavaran katoamisesta kokonaan tai osittain taikka vahingoittumisesta. Artiklassa määrätään sopijaosapuolten rautatieyritysten takautumisoikeudesta toista kuljetukseen osallistunutta rautatieyritystä kohtaan. Rautatieyrityksen takautumisoikeudesta määrätään 38 artiklassa ja 39 artiklassa rautatieyritysten keskinäisistä takautumisvaatimuksista.

Takautumisoikeus toista samaan kuljetukseen osallistunutta rautatieyritystä kohtaan määräytyy rautatiekuljetuslaissa 32 §:n mukaan, joka vastuuperusteeltaan vastaa pääosin kuljetusehtojen vastaavia määräyksiä. Rautatiekuljetuslakiin ei kuitenkaan sisälly prosessuaalisia säännöksiä.

40 artikla. Kansallisen lainsäädännön soveltaminen

Rautatiekuljetuksiin sovellettavien säännösten tai määräysten puuttuessa sovelletaan 40 artiklan mukaan sen valtion kansallista lainsäädäntöä, jonka alueella kuljetus tapahtuu.

Kuljetusehtojen liitteet

Kuljetusehdot sisältävät 16 teknisluonteista liitettä. Liitteet sisältävät yhdysliikenteessä käytettävien lippujen mallit (liite 1), matkatavara- ja kiitotavararahtikirjamallit (liite 2 ja 3), autojen kuljetusta matkustajajunissa koskevat määräykset (liite 4), konttien kuljetusmääräykset (liite 5), helposti pilaantuvien tavaroiden kuljetusmääräykset (liite 6), rahti- ja matkakirjamallit ja rahtikirjan täyttöohjeet (liitteet 7, 8 ja 9), yhdellä rahtikirjalla kokonana tai vaunuryhmänä kuljetettavien vaunujen vaunuluettelomallin ja vaunuluettelon täyttöohjeet (liite 10), tavaroiden kauttakuljetusmääräykset rautateitse Venäjän/ ja/ tai Suomen kautta (liite 11), vaunujen sinetöinti-ohjeet (liite 12), mallin ilmoitukseksi autosta, traktorista tai muusta omalla konevoimalla kulkevasta koneesta (liite 13), vaunun, kontin, auton, traktorin tai muun omalla ko-

nevoimallaan kulkevan koneen avauspöytäkirjamallin raja-, tulli-, terveys-, kasvinsuojelu- tai muiden tarkastusten suorittamisesta (liite 14), ohjeet vaunujen kunnon säilyttämiseksi kuormaamisessa, purkamisessa ja vaihtotöissä (liite 15) sekä mallin kuljetussopimuksen muutosmääräykseksi (liite 16).

2. Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Voimaansaattaminen. Ehdotuksen 1 § sisältää tavanomaisen voimaantulosäännöksen, jolla saatettaisiin voimaan ne kuljetusehtojen määräykset, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan. Lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä selostetaan tarkemmin jäljempänä eduskunnan suostumuksen tarpeellisuutta koskevassa jaksossa. Kuljetusehtoja sovellettaisiin Suomen ja Venäjän välisessä rautatieyhdysliikenteessä matkustajien, matkatavaran, kiitotavaran ja tavaroiden kuljetuksiin.

2 §. Eräiden määräysten julkaisematta jättäminen. Kuljetusehtojen liitteet ovat teknisluonteisia yhdysliikenteen käytännön järjestämiseen liittyviä asiakirjoja. Ne sisältävät pääosin matkalippujen ja rahtikirjojen malleja sekä konttiasemaluetteloja ja muita luetteloita. Ne eivät edellytä eduskunnan hyväksymistä. Tämän vuoksi niiden julkaisemista säädöskokoelmassa ei pidetä tarpeellisenä eikä tarkoituksenmukaisena. Liitteet olisivat saatavissa suomen ja ruotsin kielellä liikenne- ja viestintäministeriössä.

3 §. Voimaantulo. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana.

3. Voimaantulo

Kuljetusehdot on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti kuin laki kuljetusehtojen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Ne on tarkoitus ottaa käyttöön 30 päivän kuluttua sopijaosapuolten viimeisestä voimaansaattamista koskevasta ilmoituksesta. Lain voimaantulosta säädettäisiin tasavallan presidentin asetuksella.

4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan

eduskunta hyväksyy muun muassa sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Eduskunnan perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan perustuslaissa tarkoitettu eduskunnan hyväksymistoimivalta kattaa kaikki aineelliselta luonteeltaan lain alaan kuuluvat kansainvälisen velvoitteen määräykset. Velvoitteen määräykset on luettava lainsäädännön alaan, jos määräys koskee jonkin perustuslaissa turvattun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteita, määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla tai määräyksen tarkoittamasta asiasta on voimassa lain säännöksiä taikka siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Kysymykseen ei vaikuta se, onko jokin määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (PeVL 11, 12 ja 45/2000 vp). Kuljetusehdot sisältävät määräyksiä, jotka vaikuttavat suoraan rautatiekuljetuksissa sopijapuolina tai muutoin osallisina olevien tahojen oikeuksiin ja velvollisuuksiin.

Kuljetusehdot sisältävät useita lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Määräykset koskevat muun muassa matkatavaran ja käsimatkatavaran tarkastamista, katoamista ja vahingoittumista, rautatieyrityksen kuljetusvelvollisuutta, kuljetussopimusta, tavaran luovuttamista, kuljetusesteitä, matkatavaran ja tavaran pidätystä, rautatieyrityksen vastuuta ja korvausvelvollisuutta ja korvauksen määrää ja korvausvaatimuksia sekä kanteita ja takautumisoikeutta. Määräykset poikkeavat eräiltä osin kansallisesta lainsäädännöstä. Tällaisia määräyksiä ovat esimerkiksi kuljetussopimuksen muuttamista koskeva 20 artikla, kuljetusesteitä koskeva 21 artikla ja tavaran luovuttamista koskeva 22 artikla sekä rautatieyrityksen vastuuta ja vastuun laajuutta ja rajoituksia koskevat 24—27 artiklat. Samoin rautatieyrityksen korvausvelvollisuuden määrää koskevat 31 ja 32 artiklat, kuten myös korvausvaatimuksia koskeva 33 artikla poikkeavat kansallisesta lainsäädännöstä. Eräiltä osin kansallisessa lainsäädännössä ei ole kuljetusehtojen määräyksiä vastaavaa sääntelyä. Esimerkiksi kuljetus- ja luovutusesteistä ei rautatiekuljetuslakiin tai

muuhunkaan kansalliseen lakiin sisälly säännöksiä.

Eräissä kuljetusehtojen rikkomista koskevissa määräyksissä velvoitetaan soveltamaan sen sopijaosapuolen kansallista lainsäädäntöä, jossa rikkominen on todettu. Tällainen määräys sisältyy muun muassa 4 artiklan 2 §:ään. Kansalliseen lainsäädäntöön viitataan myös muun muassa 16 artiklan 3 §:ssä, jonka mukaan tavara katsotaan luovutetuksi vastaanottajalle, jos tavara on kansallisen lainsäädännön mukaisesti luovutettu tullin tai muun viranomaisen haltuun.

Kuljetusehtojen seuraavat määräykset sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä.

2 artikla. Matkustajien, matkatavaran ja kii- totavaran kuljetus

Artiklan 4 §:ssä määrätään matkatavaran ja käsimatkatavaran tarkastuksesta. Matkustajan on noudatettava itseään sekä matka- ja käsimatkatavaransa tarkastamista koskevia tulli- ja muita viranomaismääräyksiä ja oltava läsnä matkatavaran ja käsimatkatavaran tarkastuksessa. Rautatieyritys ei vastaa seurauksista, jotka aiheutuvat siitä, ettei matkustaja ole noudattanut näitä määräyksiä.

Artiklan 23—24 §:ssä määrätään käsimatkatavaraa koskevien rajoitusten rikkomisesta aiheutuvista seurauksista. Artiklan 23 §:n mukaan rautatieyrityksen epäillessä, että 22 §:n määräyksiä matkustajavaunussa kielletyistä esineistä on rikottu, sillä on oikeus tarkastaa käsimatkatavara kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Todetessaan, että 19 ja 20 §:n määräyksiä käsimatkatavaran kuljetuksesta ja 22 §:n määräyksiä matkustajavaunussa kielletyistä esineistä on rikottu, rautatieyritys toimii kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Artiklan 24 §:n mukaan matkustajan on korvattava kaikki vahingot, jotka hän on aiheuttanut käsimatkatavaraa kuljettaessaan.

Artiklan 26 §:ssä määrätään vaunun vahingoittumisesta aiheutuvasta vastuusta. Sen mukaan matkustajan on korvattava vaunun omistajalle kaikki aiheuttamansa vahingot, jos hän vahingoittaa vaunua.

Artiklan 43—44 §:ssä määrätään matkatavaraa koskevien rajoitusten rikkomisesta aiheutuvista seurauksista. Jos rautatieyritys

epäilee, että 34 §:n määräyksiä matkatavaraa koskevista rajoituksista on rikottu, sillä on oikeus tarkastaa matkatavara kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jos kyseisiä 34 §:n määräyksiä on rikottu, matkatavaran lähettäjä on velvollinen maksamaan matkatavaran tarkastuskulut ja lisäksi maksamaan virhemaksuna viisikertaisen matkatavaran kuljetusmaksun rikkomuksen havainneen rautatieyrityksen kuljetusosuudelta, jos rikkomuksen havainneen rautatien kansallinen lainsäädäntö sitä edellyttää. Matkatavaran lähettäjän on myös korvattava kaikki ne vahingot, joita rautatielle on aiheutunut 34 §:n määräysten rikkomisesta. Matkatavaran suhteen menetellään sen valtion kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jonka rautateilla määräysten rikkominen on havaittu.

Kiitotavaran lähettäjä on vastuussa pykälän määräysten rikkomisesta. Artiklan 60—61 §:ssä määrätään kiitotavaraa koskevien rajoitusten rikkomisesta aiheutuvista seurauksista. Jos rautatieyritys epäilee, että 53 §:n määräyksiä kiitotavaraa koskevista rajoituksista on rikottu, sillä on oikeus tarkastaa kiitotavara kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jos kyseisiä 53 §:n määräyksiä on rikottu, kiitotavaran lähettäjä on velvollinen maksamaan kiitotavaran tarkastuskulut ja virhemaksuna viisikertaisen kiitotavaran kuljetusmaksun rikkomuksen havainneen rautatieyrityksen kuljetusosuudelta, jos rikkomuksen havainneen rautatien kansallinen lainsäädäntö sitä edellyttää ja korvaamaan kaikki rautatielle aiheutuneet vahingot, jotka ovat syntyneet 53 §:n määräysten rikkomisen seurauksena. Myös kiitotavaran suhteen menettellään sen valtion kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jonka rautateilla rikkominen on havaittu.

4 artikla. Tavarat, joita ei oteta kuljettavaksi

Kuljetusehtojen 4 artiklassa luetellaan ne esineet ja muut tavarat, joita ei oteta kuljetettavaksi.

Artiklan 2 §:n mukaan sellaisten tavaroiden suhteen, joiden kuljetus ei ole sallittu, toimitaan sen valtion kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jonka rautateilla määräysten rikkominen on todettu.

5 artikla. Erityisehdoin kuljetettavat tavarat

Artiklassa 5 määrätään erityisehdoin kuljetettavista tavaroista. Sen 1 §:ssä määrätään vaarallisten aineiden kuljetuksesta. Vaaralliset aineet kuljetetaan Suomen ja Venäjän rautatieyhdysliikenteessä sovellettavien vaarallisten aineiden kuljetusmääräysten mukaisesti. Jos erityisehdoin kuljetettava tavara on otettu kuljettavaksi oikealla nimellä, mutta noudattamatta erityisehtoja, voidaan sen kuljetus artiklan määräysten mukaan keskeyttää. Sen suhteen menetellään sen maan lakien mukaan, missä tavarankuljetus on keskeytetty.

7 artikla. Rautateiden kuljetusvelvollisuus

Artiklan 1 §:n mukaan sopijaosapuolten rautatieyritykset ovat velvollisia kuljettamaan kaikkia näiden kuljetusehtojen mukaan kuljetettavaksi sallittuja tavaroita, jos lähettäjä noudattaa kuljetusehtojen määräyksiä eivätkä kuljetusta estä sellaiset seikat, joita rautatie ei voi välttää tai poistaa. Artiklan 4 §:ssä määrätään poikkeuksellisista tilanteista. Sen mukaan, jos yleinen etu tai rautatien liikenteen hoitoon liittyvät syyt niin vaativat tai jos syntyy olosuhteita, joita rautatie ei voi estää ja joiden poistaminen ei ole riippuvainen rautatiestä, rautatieyritys voi määrätä liikenteen keskeytettäväksi kokonaan tai osittain. Samoin edellytyksin rautatieyritys voi määrätä, että joitakin tavaroita ei väliaikaisesti oteta kuljetettavaksi tai ne otetaan kuljetettavaksi tietyin ehdoin tai että joidenkin tavaroiden kuljetuksille annetaan väliaikaisesti etusija. Rajoituksen asettanut rautatieyritys on velvollinen ilmoittamaan kirjallisesti tästä toiselle rautatieyritykselle viimeistään seitsemän vuorokautta ennen rajoituksen voimaantulusta sekä tiedottamaan ajoissa myös rajoituksen peruuttamisesta. Kumpikin rautatieyritys voi kieltäytyä ottamasta tavaraa kuljetettavaksi, jos kuljetusta on rajoitettu edellä mainituin määräyksin.

10 artikla. Kuljetussopimuksen solmiminen

Kuljetussopimus katsotaan artiklan mukaan tehdyksi, kun lähetysasema on ottanut tavarankirjain kuljetettavaksi. Leimattu rahtikirja on todisteena kuljetussopimuksen

tekemisestä.

11 artikla. Vastuu rahtikirjaan merkityistä tiedoista. Virhemaksut. Liikakuor-maa koskevat toimenpiteet

Artiklan 11 §:ssä määrätään vastuusta rahtikirjaan merkityistä tiedoista. Artiklan 1 §:n mukaan lähettäjä on vastuussa siitä, että hänen rahtikirjaan merkitsemänsä tiedot ja ilmoitukset ovat oikeita. Lähettäjä vastaa kaikista seurauksista, jos nämä tiedot ja ilmoitukset on merkitty väärin, epätäydellisesti tai muuhun kuin niille varattuihin rahtikirjan kenttiin. Artiklan 2 §:ssä määrätään lähetysten tarkastuksesta. Rautatieyrittäjällä on oikeus tarkastaa kansallisen lainsäädännön mukaisesti, vastaako lähetys rahtikirjaan merkittyjä tietoja. Lähetysten saa tarkastaa kansallisen lainsäädännön mukaisesti kuljetuksen aikana, jos liikenne- tai tavaraturvallisuus edellyttävät sitä tai viranomaiset tarkastusta vaativat. Jos lähetysasemalla tehdyssä tarkastuksessa todetaan, ettei lähetys vastaa rahtikirjan tietoja, kuormattu vaunu tai kontti palautetaan yhdessä rahtikirjan kanssa lähettäjälle uuden rahtikirjan laatimista varten

13 artikla. Kuljetusmääräajat

Artikla sisältää yksityiskohtaiset määräykset kuljetusmääräajoista erikseen pikatavaralle ja erikseen rahtitavaralle. Kuljetusaika lasketaan alkavaksi klo 00.00 tavarankuljetettavaksi ottamista seuraavasta päivästä. Jos tavaraa säilytetään ennen sen lähettämistä, kuljetusmääräajan laskeminen alkaa klo 00.00 tavarankuormattavaksi määräämisestä seuraavasta päivästä.

Artiklan 3 § sisältää määräykset kuljetusmääräajan laskemisen keskeytymisestä ja 4 § ylimittaisten tavaroiden kuljetusmääräajoista. Artiklan 5 §:ssä määrätään, milloin kuljetus katsotaan suoritetuksi määräajassa.

14 artikla. Pakkaus ja päällyys

Kuljetusehtojen 14 artiklan 1 §:n mukaan lähettäjä on vastuussa kaikista pakkauksen tai päällyksen puuttumisen tai puutteellisuuksien aiheuttamista seurauksista. Artiklan 4 §:n mukaan lähettäjä on velvollinen korvaamaan määräysten noudattamatta jättämi-

sestä rautatielle aiheutuneen vahingon, jos hän ei ole noudattanut kuormausmääräyksiä.

15 artikla. Tulli- ja muita viranomaismuodollisuuksia varten mukaan liitettävät asiakirjat

Artiklan 2 §:ssä asetetaan lähettäjä vastuuseen seurauksista, jotka ovat johtuneet siitä, että asiakirjat puuttuvat tai asiakirjoihin merkityt tiedot ovat riittämättömiä tai virheellisiä. Rautatieyrittäjä on vastuussa seurauksista, jotka johtuvat siitä, että se on kadottanut lähettäjän rahtikirjaan liittämät asiakirjat.

16 artikla. Tavarankuovuttaminen vastaanottajalle

Artiklassa määrätään tavarankuovuttamisesta vastaanottajalle. Artiklan 1 §:n mukaan rautatieyrittäjä on velvollinen kuovuttamaan vastaanottajalle rahtikirjan ja tavarankuitista vastaan määräasemalla sen jälkeen, kun kaikki rahtikirjassa olevat maksut on suoritettu ja kuovuttamiselle on tulliviranomaisen lupa. Rahtikirjan vastaanottaminen velvoittaa vastaanottajan suorittamaan rautatieyrittäjälle kaikki rahtikirjasta ilmenevät maksut. Rahtikirjan mukainen rahti on maksettava kokonaan myös silloin, kun osa tavarasta vielä puuttuu. Tällöin vastaanottajalla on oikeus saada takaisin puuttuvista tavaroista suoritettu rahti vahingonkorvausmenettelyn kautta. Jos osa rahtikirjassa mainituista kappaletavaraista kuljetetuista tavarakolista puuttuu tavaraa kuovutettaessa, rahtikirjaan tehdään merkintä kuovutetun tavarankmäärästä.

Artiklan 2 §:n mukaan tavara kuovutetaan vastaanottajalle määrärautatiella voimassa olevien määräysten mukaisesti. Vastaanottajalle kuovutetaan lähetystä tarkastamatta lähettäjän kuormaamat tavarat, jotka saapuvat määräasemalle siten kuin pykälässä määrätään. Artiklan 3 §:n mukaan tavara katsotaan kuovutetuksi vastaanottajalle, jos tavara on kansallisen lainsäädännön mukaisesti kuovutettu tullin tai muun viranomaisen haltuun.

20 artikla. Kuljetussopimuksen muuttaminen

Artiklan 1 §:n mukaan lähettäjä ja vastaanottaja voivat muuttaa kuljetussopimusta.

Lähettilä voi muuttaa kuljetussopimusta artiklan 2 §:ssä määrätillä tavalla ja vastavasti vastaanottaja artiklan 3 §:ssä määrätillä tavalla. Vastaanottajalla on oikeus muuttaa kuljetussopimusta vasta sen jälkeen, kun tavaralla on saapunut määrärautatien raja-asemalle.

Artiklan 4 §:n mukaan lähettäjän oikeus kuljetussopimuksen muuttamiseen lakkaa vastaanottajan saatua rahtikirjan tai tavaralla saavuttoa määrärautatien vastaanottavalle raja-asemalle, jolla on vastaanottajan kirjallinen muutosmääräys tai määräaseman sähkö tai telefaksi kuljetussopimuksen muuttamisesta.

Rautatieyrittelyllä on artiklan 9 §:n mukaan oikeus kieltäytyä tai pidättäytyä toimeenpanemasta kuljetussopimuksen muutosmääräystä pykälässä luetelluissa tapauksissa. Rautatieyrittelyksen on ilmoitettava asiasta lähettäjälle tai vastaanottajalle.

21 artikla. Kuljetusesteet

Artiklan 1 §:n mukaan esteen syntyessä rautatieyrittely päätää, pyydetäänkö lähettäjältä ohjeita vai kuljetetaan tavaralla määräasemalle muuttamalla kuljetusreitillä. Rautatieyrittelyllä on oikeus periä rahti muutetusta kuljetusreitistä ja soveltaa vastaavaa kuljetusmääräaika lukuun ottamatta niitä tapauksia, jolloin kuljetusreitillä muutetaan rautatiestä johtuvista syistä.

22 artikla. Tavaralla luovuttamisen esteet

Artikla sisältää määräykset tavaralla luovuttamisen esteistä. Artiklan 1 §:ssä määrätään, kuinka on toimittava, jos määräasemalla ei löydy vastaanottajaa tai vastaanottaja kieltäytyy ottamasta tavaralla vastaan tai syntyy muu vastaanottajasta johtuva luovuttamisen este. Jos vastaanottaja on kieltäytynyt vastaanottamasta tavaralla, lähettäjällä on määräysoikeus tavaralla myös siinä tapauksessa, ettei hän voi esittää rahtikirjan kaksoiskappaletta. Jos vastaanottaja peruuttaa kieltäytymisensä tavaralla vastaanotosta, tavaralla luovutetaan hänelle, jollei asema, jolla luovuttamisesta on syntynyt, ole saanut lähettäjältä muita ohjeita. Tavaralla luovuttamisesta on viipymättä ilmoitettava lähettäjälle. Lähettäjä voi ilmoittaa rah-

tikirjassa, että luovuttamisesta syntyessä tavaralla palautetaan hänelle ilman hänen lisäohjeita.

Artiklan 2 §:n mukaan pykälässä määrättyissä tapauksissa sovelletaan toissijaisesti kansallista lainsäädäntöä. Pykälä sisältää menettelystä varsin yksityiskohtaiset määräykset.

23 artikla. Matkatavaralla, kiitotavaralla ja tavaralla pidätys

Artiklassa 23 määrätään matkatavaralla, kiitotavaralla ja tavaralla pidätyksestä. Artiklan mukaan rautatieyrittelyllä on oikeus pidättää kyseisen lähetyksen matkatavara, kiitotavara tai tavaralla kaikkien kuljetussopimuksesta johtuvien maksujen vakuudeksi. Tämä oikeus pysyy voimassa niin kauan kuin matkatavara, kiitotavara ja tavaralla on rautatieyrittelyksen hallussa. Pidätys tapahtuu sen maan kansallisen lainsäädännön mukaisesti, missä matkatavara, kiitotavara tai tavaralla olisi pitänyt luovuttoa vastaanottajalle.

24 artikla. Rautatieyrittelysten yhteinen vastuu

Artiklassa 24 määrätään lähetyksien rautatieyrittelyksen ja määrämaan rautatieyrittelyksen yhteisestä vastuusta. Artiklan mukaan lähetyksien rautatieyrittely, joka on ottanut kuljetettavaksi matkatavaralla, kiitotavaralla tai tavaralla, on vastuussa kuljetussopimuksen toteuttamisesta koko kuljetuksen ajan matkatavaralla, kiitotavaralla tai tavaralla vastaanottajalle luovuttamiseen asti. Vastaanottaessaan matkatavaralla, kiitotavaralla tai tavaralla kuljetusasiakirjoineen lähetyksien rautatieyrittelyllä määrämaan rautatieyrittely tulee osalliseksi kuljetussopimukseen ja sitoutuu siitä johtuviin velvollisuuksiin. Rautatieyrittelysten vastuu lakkaa silloin, kun matkatavara, kiitotavara tai tavaralla on luovutettu vastaanottajalle määräasemalla.

25 artikla. Vastuun laajuus

Artiklan 1 §:n mukaan rautatieyrittely on vastuussa kuljetusehtojen mukaisesti kiitotavaralla ja tavaralla kuljetusmääräajan ylittamisestä ja vahingosta, joka aiheutuu matkatavaralla, kiitotavaralla ja tavaralla katoamisesta kokonaan tai osittain taikka vahingoittumisesta

niiden kuljetettavaksi ottamisesta alkaen vastaanottajalle luovuttamiseen asti. Artiklan 2—3 §:ssä määrätään tilanteista, joissa rautatieyrittäjä vapautuu vastuusta. Artiklan 4 §:ssä määrätään niistä tilanteista, joissa rautatieyrittäjä ei ole vastuussa.

26 artikla. Vastuun rajoitukset erityisistä syistä johtuvasta vahingosta

Artiklassa 26 määrätään vastuun rajoituksista, jos vahinko johtuu erityisistä syistä. Artiklan 1 §:ssä määrätään syistä, joiden perusteella rautatieyrittäjä vapautuu vastuusta vahingosta, joka on syntynyt matkatavara-, kiitotavara- tai tavarakuljetuksessa. Pykälän mukaan rautatieyrittäjä vapautuu vastuusta muun muassa, jos tavaralla päälly on puutteellinen, tai on lähetetty matkatavarana tai kiitotavarana esineitä, joiden kuljettaminen on kielletty. Tämän lisäksi pykälä sisältää kahdeksan muuta yksityiskohtaista perustetta rautatieyrittäjän vastuun rajoittamiselle.

Artiklan 2 §:n mukaan vahingon katsotaan tapahtuneen 1 §:ssä luetellusta erityisestä syystä, jollei se, joka on oikeutettu määräämään matkatavarasta, kiitotavarasta tai tavarasta, voi näyttää muuta syytä vahingolle.

27 artikla. Vastuun rajoitukset kiitotavaran tai tavaralla painovajauksissa

Artiklassa 27 määrätään vastuun rajoituksista kiitotavaran tai tavaralla painovajauksissa. Artiklan 1 § sisältää määräykset sellaisten kiitotavaroiden ja tavaroiden vähenemisvajoista, jotka erityisominaisuuksien vuoksi ovat kuljetuksen aikana alttiita painon vähenemiselle. Tällaisten tavaroiden ja kiitotavaroiden osalta rautatieyrittäjä vastaa ainoastaan painovajauksen siitä määrästä, joka ylittää pykälässä luetellun vähenemisvaran kuljetusmatkasta riippumatta.

Artiklan 2 §:n mukaan 1 §:n mukaista vastuun rajoitusta ei sovelleta, jos kiitotavaran tai tavaralla lähettäjä tai vastaanottaja näyttää toteen, että kiitotavaran tai tavaralla painon väheneminen on aiheutunut rautatieyrittäjän johtuvista syistä.

28 artikla. Matkatavaran, kiitotavaran tai tavaralla katoaminen. Kadonneen matkatavaran, kiitotavaran tai tavaralla löytyminen

Artiklassa 28 määrätään matkatavaran, kiitotavaran tai tavaralla katoamisesta ja löytymisestä. Matkatavara katsotaan 1 artiklan mukaan kadonneeksi, jos sitä ei ole luovutettu matkatavararahtikirjan esittäjälle 10 vuorokauden kuluessa sen junan saapumispäivästä lukien, jolla matkatavaran olisi pitänyt saapua. Kiitotavara katsotaan kadonneeksi, jos sitä ei ole luovutettu vastaanottajalle tai annettu tämän määrättäväksi 10 vuorokauden kuluessa kuljetusehtojen 2 artiklan 59 §:n perusteella lasketun määräajan päättymisestä. Tavaralla katsotaan kadonneeksi, jos sitä ei ole luovutettu vastaanottajalle tämän vaatimuksesta 30 vuorokauden kuluessa kuljetusmääräajan päättymisestä.

Korvaukseen oikeutettu voi artiklan 2 §:n mukaan korvauksen kadonneesta matkatavarasta, kiitotavarasta tai tavaralla saatuaan kirjallisesti vaatia, että rautatien on ilmoitettava hänelle, jos tavaralla löydetään vuoden kuluessa vahingonkorvauksen suorittamisesta.

Kun korvauksen saaja on saanut ilmoituksen siitä, että tavaralla on löytynyt, hän voi artiklan 3 §:n mukaan 30 vuorokauden kuluessa vaatia, että se luovutetaan hänelle jollakin kuljetusreitillä varrella olevalla asemalla. Hänellä on oikeus vaatia vahingonkorvausta kiitotavaran tai tavaralla kuljetusmääräajan ylittämisestä.

Artiklan 4 §:n mukaan rautatieyrittäjällä on oikeus määrätä matkatavarasta, kiitotavarasta ja tavaralla kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jos 2 §:ssä mainittua kirjallista vaatimusta ei ole esitetty tai jos 30 vuorokauden kuluessa ei ole esitetty 3 §:n mukaisesti luovuttamisvaatimusta tai jos kadonnut tavaralla löytyy yli vuoden kuluttua vahingonkorvauksen maksamisesta.

29 artikla. Matkatavaran, kiitotavaran tai tavaralla osittaisen katoamisen tai vahingoittumisen toteaminen

Artiklassa 29 määrätään tavaralla osittaisen katoamisen tai vahingoittumisen toteamisesta. Artiklan 1 §:ssä veloitetaan rautatieyrittäjä tarkistamaan tavaralla kunto ja tarvittaessa

myös sen paino ja laatimaan ilman viivytystä kaupallinen tarkastuspöytäkirja rautatieyrityksen huomattessa tai tavarasta määräämään oikeutetun väittäessä, että tavara on kadonnut osittain tai vahingoittunut. Tavarasta määräämään oikeutettu voi kieltäytyä vastaanottamasta tavaraa, kunnes havaittu vahingoittuminen tai osittainen katoaminen on todettu kaupallisella tarkastuspöytäkirjalla. Jos rautatieyritys ei laadi kaupallista tarkastuspöytäkirjaa, tavarasta määräämään oikeutettu voi kieltäytyä vastaanottamasta tavaraa, vaikka olisikin vastaanottanut rahtikirjan ja maksanut kuljetusmaksut.

30 artikla. Korvauksen määrä matkatavaran, kiitotavaran tai tavarahan katoamisesta kokonaan tai osittain

Artiklassa 30 määrätään korvausten määrästä matkatavaran, kiitotavaran tai tavarahan katoamisesta kokonaan tai osittain. Artiklan 1 §:n mukaan matkatavaroiden tai tavaroiden, jotka on tarkoitettu henkilökohtaiseen käyttöön tai muuhun sellaiseen käyttöön, joka ei liity yritystoiminnan harjoittamiseen, ja joille ei ole ilmoitettu hankintaetua, kadotessa kokonaan tai osittain, rautatieyritys korvaa bruttopainon puuttuvan määrän 3 euron kilohinnan mukaan.

Artiklan 2 §:n mukaan rautatieyrityksen on korvattava kadonneen tavarahan arvo ilmoitettuun hankintaedun määrään asti tai niiden kadonnutta osaa vastaavan hankintaedun määrään, kuitenkin enintään sen käypä arvo, jos tavara on kadonnut kokonaan tai osittain ja sille on ilmoitettu hankintaetu. Kokonaan tai osittain kadonneesta tavarasta suoritettava korvaus ei saa ylittää niiden käypää arvoa.

Rautatieyritys ei ole velvollinen korvaamaan sellaisia lähettäjän tai vastaanottajan kustannuksia ja tappioita, jotka eivät ole aiheutuneet kuljetussopimuksesta.

31 artikla. Korvauksen määrä matkatavaran, kiitotavaran tai tavarahan vahingoittumisesta

Artiklassa 31 määrätään korvauksen määrästä tavarahan vahingoittuessa. Artiklan 1 §:n mukaan rautatieyrityksen on korvattava määräämään oikeutetulle tavarahan arvon alentumisen määrä korvaamatta muita vahinkoja.

Artiklan 2 §:ssä määrätään sellaisen tavarahan, jolle on ilmoitettu hankintaetu, vahingoittuessa maksettavasta korvauksesta. Rautatieyritys on pykälän mukaan velvollinen maksamaan arvon alentumista vastaavan korvauksen, kuitenkin enintään ilmoitettuun hankintaedun määrään asti.

32 artikla. Korvauksen määrä kiitotavaran tai tavarahan kuljetusmääräajan ylittämisestä

Artiklassa 32 määrätään korvauksen määrästä, kun tavarahan kuljetusmääräaika ylittetään. Artiklan 1 §:n mukaan rautatieyritys maksaa tavarasta määräämään oikeutetulle tavarahan kuljetusmääräajan ylittämisestä korvausta, joka lasketaan viivästymisen aiheuttaneen rautatieyrityksen kuljetusosuuden rahdista pykälässä esitetyn laskentakaaavan mukaisesti.

Jos kiitotavaran kuljetusmääräaika ylittetään, rautatieyritys on velvollinen maksamaan 2,5 % kuljetusmaksusta jokaiselta kuljetusehtojen mukaisesti määritellyn kuljetusmääräajan ylittäneeltä vuorokaudelta. Korvaus kiitotavaran tai tavarahan kuljetusmääräajan ylittämisestä saa olla enintään 30 % rahdista lukuun ottamatta tämän artiklan 2 §:ssä mainittua tapausta. Artiklan 2 §:n mukaan näytettäessä toteen, että kuljetusmääräajan ylittymisestä on aiheutunut kiitotavaran tai tavarahan määräämään oikeutetulle vahinkoa, viivästymiseen liittyvistä seuruksista suoritettava kokonaiskorvaus ei saa ylittää koko rahdin määrää.

Artiklan 3 §:ssä määrätään, että kiitotavaran tai tavarahan kokonaan katoamisesta maksettavan korvauksen lisäksi ei tämän artiklan 1 §:ssä ja 2 §:ssä mainittuja korvauksia suoriteta. Jos kiitotavara tai tavara on kadonnut osittain, rautatieyritys on velvollinen maksamaan korvauksen kuljetusmääräajan ylittämisestä kiitotavaran tai tavarahan siitä osasta, joka on jäljellä. Jos kiitotavara tai tavara on vahingoittunut, korvaus kuljetusmääräajan ylittämisestä lisätään kuljetusehtojen 31 artiklan mukaiseen korvausmäärään. Korvausten kokonaismäärä ei saa ylittää korvauksen määrää, joka maksetaan kiitotavaran tai tavarahan kokonaan kadotessa.

33 artikla. Korvausvaatimukset

Artiklassa 33 määrätään korvausvaatimusten esittämisestä, hyväksyttävistä korvausvaatimuksista ja korvausvaatimuksen käsitteystä. Artiklan 1 §:ssä luetellaan ne tahot, joilla on kuljetussopimukseen perustuva korvausvaatimusten esittämisoikeus.

Artiklan 2 §:ssä määrätään, kenelle lähettäjän on esitettävä kirjalliset, asianmukaisesti perustellut matkatavaran, kiitotavaran tai tavarankuljetusta koskevat korvausvaatimukset vahinkosummineen. Vastaavat matkustajan korvausvaatimusta koskevat määräykset sisältyvät artiklan 3 §:ään.

Artiklan 4 §:n mukaan korvausvaatimuksen voi esittää lähettäjän tai vastaanottajan puolesta kolmas henkilö sen maan kansallisen lainsäädännön mukaisella lähettäjän tai vastaanottajan valtuutuksella, jonka rautatielle korvausvaatimus esitetään.

Artiklan 5 §:ssä määrätään asiakirjoista, jotka täytyy liittää korvausvaatimukseen.

Artiklan 6 §:ssä määrätään korvausvaatimuksen minimisummasta. Artiklan 7 §:n mukaan tehtäessä korvausvaatimus matkatavaran tai kiitotavaran kuljetuksesta on esitettävä matkatavararahtikirja tai kiitotavararahtikirja ja lisäksi, jos matka- tai kiitotavara on kadonnut osittain tai vahingoittunut, rautatieyrityksen laatima kaupallinen tarkastuspöytäkirja osittaisesta katoamisesta tai vahingoittumisesta.

Artiklan 10 §:ssä veloitetaan rautatieyrityksen käsittelemään korvausvaatimus ja suorittamaan hakijalle korvaus 180 päivän kuluessa korvausvaatimuksen jättöpäivästä.

34 artikla. Kanteet

Artiklan 1 §:n mukaan kuljetussopimukseen perustuva kanne-oikeus on sillä henkilöllä, jolla on oikeus esittää korvausvaatimus rautatielle. Kanne voidaan esittää vasta sen jälkeen, kun korvausvaatimus on esitetty kuljetusehtojen 33 artiklan mukaisesti. Artiklan 2 §:n mukaan henkilö, jolla on kanne-oikeus, voi esittää kanteen vain sitä rautatieyritystä vastaan, jolle korvausvaatimus on esitetty, ja vain siinä tapauksessa, ettei rautatieyritys ole noudattanut kuljetusehtojen 33 artiklan mukaista korvausvaatimuksen käsittelyaikaa, tai jos rautatieyritys on tämän määräajan kules-

sa ilmoittanut hakijalle korvausvaatimuksen osittain tai kokonaan tapahtuneesta hylkäämisestä.

Artiklan 3 §:n mukaan kanne voidaan esittää toimivaltaisessa tuomioistuimessa siinä maassa, jonka rautatieyritykselle korvausvaatimus on esitetty.

35 artikla. Korvausvaatimus- ja kanneoikeuden raukeaminen rautatietä vastaan

Artiklassa 35 määrätään korvausvaatimuksen ja kanneoikeuden raukeamisesta. Artiklan 1 §:n mukaan kuljetussopimukseen perustuva oikeus esittää korvausvaatimuksia tai kanteita rautatieyritystä vastaan raukeaa, kun tavarasta määräämään oikeutettu on vastaanottanut tavarankuljetusta.

Artiklan 2 §:ssä määrätään tapauksista, joissa oikeus korvausvaatimuksen ja kanteen esittämiseen rautatieyritykselle ei raukea. Tällaisia ovat esimerkiksi rautatieyrityksestä aiheutuva kuljetusmääräajan ylittyminen ja tavarankuljetuksen katoaminen tai vahingoittuminen.

36 artikla. Korvausvaatimuksen ja kanteen vanhentuminen

Artiklassa 36 määrätään korvausvaatimuksen ja kanteen vanhentumisajasta ja sen alkamisesta ja keskeytymisestä. Artiklan 1 §:n mukaan kuljetussopimukseen perustuvat korvausvaatimukset ja kanteet rautatieyrityksiä kohtaan, kuten myös rautatieyrityksen korvausvaatimukset ja kanteet lähettäjää, vastaanottajaa tai matkustajaa kohtaan voidaan esittää vuoden kuluessa.

Artiklan 2 § sisältää yksityiskohtaiset määräykset korvausvaatimusten ja kanteen vanhentumisajasta ja sen alkamisesta.

Artiklan 3 §:n mukaan vanhentumisaika keskeytyy, jos rautatieyritykselle on 33 artiklan mukaisesti esitetty kirjallinen korvausvaatimus. Vanhentumisaika jatkuu siitä päivästä, jona rautatieyritys on antanut kirjallisen vastauksen korvausvaatimuksen hylkäämisestä osittain tai kokonaan tai jättänyt vastaamatta korvausvaatimukseen näiden kuljetusehtojen 33 artiklan 10 §:n edellyttämässä 180 päivän määräajassa. Uudelleen esitetyt, samansisältöiset korvausvaatimukset eivät keskeytä vanhentumisaikaa.

37 artikla. Takautumisoikeus korvauksesta, joka on suoritettu matkatavaran, kiitotavaran tai tavaran katoamisesta kokonaan tai osittain taikka vahingoittumisesta

Artiklan 37 mukaan rautatieyrityksellä, joka on suorittanut korvausta tavaran katoamisesta kokonaan tai osittain taikka vahingoittumisesta, on takautumisoikeus toista kuljetukseen osallistunutta rautatieyritystä sen mukaisesti kuin artiklassa on määrätty.

38 artikla. Takautumisoikeus korvauksesta, joka on suoritettu kuljetusmääräajan ylittämisestä

Artiklassa 38 määrätään takautumisoikeudesta korvaukseen, joka on suoritettu kuljetusmääräajan ylittämisestä. Artiklan 1 §:n mukaan kuljetusehtojen 37 artiklan määräyksiä takautumisoikeudesta sovelletaan myös kiitotavaran tai tavaran kuljetusmääräajan ylittämisestä maksettavaan korvaukseen. Jos kuljetusmääräajan ylitys on tapahtunut molemmilla rautatieyrityksillä, jaetaan maksettava korvaussumma rautatieyritysten kesken kummallakin rautatiellä tapahtuneen viivästyksen pituuden mukaisessa suhteessa.

Artiklan 2 §:ssä määrätään kuljetusehtojen 2 ja 13 artiklassa mainittujen kiitotavaran ja tavaran kuljetusmääräaikaisten jakamisesta kuljetukseen osallistuneiden rautatieyritysten kesken. Jako tapahtuu joko jakamalla toimitusaika tasan tai jakamalla kuljetusaika kummankin rautatieyrityksen kuljetusosuutta vastaavien tariffikilometrien mukaisessa suhteessa.

Artiklan 3 §:n mukaan kuljetusmääräajan keskeytyminen luetaan sen rautatieyrityksen hyväksi, jolla keskeytyminen on tapahtunut.

39 artikla. Rautateiden keskinäiset takautumisvaatimukset

Artiklassa 39 määrätään rautatieyritysten keskinäisistä takautumisvaatimuksista, niiden esittämisen määräajasta ja takautumisvaatimuksia koskevien erimielisyyksien ratkaisemisesta. Artiklan 1 §:n mukaan sillä rautatieyrityksellä, jolle on esitetty maksettua korvausta koskeva takautumisvaatimus, ei ole oikeutta kiistää sen korvauksen oikeellisuutta,

jonka vaatimuksen esittävä rautatieyritys on suorittanut, jos tuomioistuin on sen vahvistanut ja jos vaatimuksen saaneelle rautatieyritykselle on annettu tieto haasteesta niin hyvissä ajoin, että sillä on ollut mahdollisuus esiintyä väliintulijana oikeudenkäynnissä.

Maksettuja korvauksia koskevat takautumisvaatimukset on artiklan 2 §:n mukaan esitettävä 75 vuorokauden kuluessa korvauksen todellisesta maksupäivästä lukien. Takautumisvaatimuksen saaneen rautatieyrityksen on ilmoitettava päätöksensä 75 vuorokauden kuluessa vaatimuksen saamisesta.

Rautatieyritysten kesken erimielisyyttä aiheuttavat takautumisvaatimukset on asiaan osallisen rautatieyrityksen pyynnöstä käsiteltävä artiklan 3 §:n mukaan joko rautatieyritysten johdon välisissä neuvotteluissa tai kanteen muodossa sen rautatieyrityksen, jolle takautumisvaatimus on esitetty, kotipaikan tuomioistuimessa.

40 artikla. Kansallisen lainsäädännön soveltaminen

Artiklan 40 §:ssä määrätään, että rautatiekuljetuksiin sovellettavien säännösten tai määräysten puuttuessa kuljetusehdoista sovelletaan sen valtion kansallista lainsäädäntöä, jonka alueella kuljetus tapahtuu.

5. Käsittelyjärjestys

Kuljetusehdot eivät sisällä määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa tai 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Kuljetusehdot voidaan hyväksyä äänten enemmistöllä ja ehdotus laiksi kuljetusehtojen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta voidaan hyväksyä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että

Eduskunta hyväksyisi Helsingissä 26 päivänä huhtikuuta 2005 Suomen tasavallan ja Venäjän federaation välillä tehdyt Suomen ja Venäjän rautatieyhdysliikenteen matkustajien, matkatavaran, kiitotavaran ja tavaroiden kuljetusehdot.

Koska kuljetusehdot sisältävät määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

Suomen ja Venäjän rautatieyhdysliikenteen matkustajien, matkatavaran, kiitotavaran ja tavaroiden kuljetusehtojen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Voimaansaattaminen

Helsingissä 26 päivänä huhtikuuta 2005 Suomen tasavallan ja Venäjän federaation välillä tehty Suomen ja Venäjän rautatieyhdysliikenteen matkustajien, matkatavaran, kiitotavaran ja tavaroiden kuljetusehtojen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Eräiden määräysten julkaisematta jättäminen

Kuljetusehtojen liitteitä ei julkaista säädöskokoelmassa. Liitteet ovat nähtävissä ja saatavissa liikenne- ja viestintäministeriössä, joka myös antaa niistä tietoja suomeksi ja ruotsiksi.

3 §

Voimaantulo

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 19 päivänä lokakuuta 2006

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Liikenne- ja viestintäministeri *Susanna Huovinen*